

Синиша Тадић, виши архивист

Архив Југославије

Београд, Република Србија

sinisa.tadic@arhivyu.rs

Извештај са Међународне архивистичке конференције „6. Тузлански архивски дани”

Тузла, 26–27. септембар 2025

Дана 26. и 27. септембра 2025. године у Тузли одржана је VI међународна архивистичка конференција под називом „Тузлански архивски дани” у организацији Друштва архивских запосленика Тузланског кантона и Архива Тузланског кантона. Овај стручни скуп окупио је архивске стручњаке и историчаре из Босне и Херцеговине, Србије, Хрватске, Словеније и Црне Горе. Циљ Конференције био је размена знања и искустава о актуелним темама у архивској делатности. Централне теме овогодишњег скупа обухватале су видљивост архива у јавности, дигитализацију, модерно управљање архивском грађом и коришћење нових технологија у архивској служби, где је посебан нагласак дат примени вештачке интелигенције у обради архивске грађе и утицају великих језичких модела на будућност архивске струке и историографије. У склопу Конференције промовисани су нови бројеви часописа *Архивски погледи* (бр. 5 и 6) и отворена је изложба „Архиви и трагови миграција – АТоМ”.

Првог дана учесницима се обратила председница ОО „Тузлански архивски дани“ Хатица Фетахагић која је указала на значај теме, пошто се архиви све више отварају ка друштвеној заједници и шире мрежу својих корисника које занима историјат разних друштвених и културних организација. Окупљене су поздравили директор Архива Тузланског кантона Омер Зулић, који је присутне упознао са историјатом архива, његовим развојем од оснивања до данашњих дана и улогом коју архив има у том крају, и председник Друштва архивских запосленика Тузланског кантона Јасмин Јајчевић. После поздравних речи, окупљенима је представљен 5. и 6. број часописа *Архивски погледи*, годишњака који публикује Друштво архивских запосленика Тузланског кантона. Сада је направљен значајан искорак, пошто је часопис број шест штампан пре одржавања саме Конференције, што је допринело плодносној дискусији међу учесницима. Након тога, отворена је изложба „Ар-

хиви и трагови миграција – АТоМ” коју је припремио ICARUS HRVATSKA. Окупљенима се обратила председница овог удружења Влатка Лемић која је указала на значај миграција, њихову евиденцију и начин на који оне повезују све земље у окружењу.

Радни део саветовања започео је обраћањем Дамира Газдића, министра за културу, спорт и младе ТК. Уследило је представљање радова у две сесије чија је централна тема носила назив „Видљивост архива у 21. стољећу”. Излагачи су износили своја искуства и перспективе на теме: стручност и компетентност архивских кадрова; савремени приступи архива у културно-образовним делатностима; улога дигитално информативно-обавештајних средстава у промоцији и коришћењу архивске грађе; архиви, медији и друштвене мреже. Представници Архива Југославије Душан Бојковић и Сениша Тадић одржали су излагање на тему „Дигитализација фондова у Архиву Југославије 2015–2025”.

Циљ Конференције је био да се кроз излагање и дискусију учесника актуелизује питање видљивости архива и истакну позитивне праксе и примери успешних модела деловања, који омогућавају већу, транспарентнију и ефикаснију „видљивост архива”. Закључак је био да архиви немају алтернативу и да уколико желе задржати епитет „отворености” према стручној, научној, културној и широј јавности, морају променити класичне методе рада, односно проналазити нове моделе и јавности нудити своје садржаје, и на тај начин их анимирати за долазак у архиве и коришћење архивске грађе као историјског извора.